

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไป

27 กรกฎาคม 2529 ของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย

นางรังสิมา ศิริรัมย์



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-560-675-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015256

๒๕๓๑

THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE AND VOTING BEHAVIOR  
OF UNIVERSITIES' STUDENTS IN THE GENERAL  
ELECTION ON 27<sup>th</sup> JULY 1986

MRS. RANGSIMA SIRIRANGSI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-560-675-3

THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE AND VOTING BEHAVIOR  
OF UNIVERSITIES' STUDENTS IN THE GENERAL  
ELECTION ON 27<sup>th</sup> JULY 1986

MRS. RANGSIMA SIRIRANGSI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Arts  
Department of Government  
Graduate School  
Chulalongkorn University  
1988

ISBN 974-560-675-3





รังสิมา ศิริรังษี : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมการลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง  
ทั่วไป 27 กรกฎาคม 2529 ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย (THE RELATIONSHIP  
BETWEEN ATTITUDE AND VOTING BEHAVIOR OF UNIVERSITIES' STUDENTS IN  
THE GENERAL ELECTION ON 27<sup>th</sup> JULY 1986) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรศักดิ์  
ผ่องแผ้ว, 200 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมการลงคะแนน  
เสียงเลือกตั้งทั่วไป 27 กรกฎาคม 2529 ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยและเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพล  
ต่อพฤติกรรมการลงคะแนน เสียงเลือกตั้งดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งทั่วไป 27 กรกฎาคม 2529 ของนิสิตจุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการไปหรือไม่ไปลง  
คะแนนเสียงเลือกตั้ง ทัศนคติที่มีต่อสถาบันการเลือกตั้ง, ทัศนคติต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและทัศนคติ  
ต่อรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนน เสียงเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย  
ดังนั้นการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษาจึงไม่ขึ้นอยู่กับความพอใจหรือไม่พอใจที่มีต่อสถาบัน  
การเลือกตั้ง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาล นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ไปลงคะแนนเสียงด้วยจิตสำนึก  
มากกว่าอารมณ์ ที่เป็นดังนี้เพราะ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ลึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองมาก  
กว่าจะเห็นการเลือกตั้ง เป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่จะต้องมีส่วนร่วมกับระบบการเมือง นอกจากนี้ผลการ  
วิจัยยังพบว่าความตั้งใจที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับแบบแผน  
พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและแบบแผนของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนิสิตจุฬาลงกรณ์-  
มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา ..... การปกครอง  
สาขาวิชา ..... การปกครอง  
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... รังสิมา ศิริรังษี  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

RANGSIMA SIRIRANGSI : THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE AND VOTING BEHAVIOR OF UNIVERSITIES' STUDENTS IN THE GENERAL ELECTION ON 27<sup>th</sup> JULY 1986. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PORNSAK PHONGPHAEW, Ph.D. 200 PP.

The purpose of this thesis is to study the relationship between attitude and voting behavior of university students in the general election on 27<sup>th</sup> July 1986. Moreover, it is an attempt to emphasize the determined factors of voting behavior,

The findings of this thesis can be described that there is no relationship between attitude and voting behavior of Chulalongkorn University students and Dhurakijpundit University students in the general election on 27<sup>th</sup> July 1986. The attitudes toward electoral institution, candidates and government do not affect the patterns of voting behavior. Most students do not vote in accordance with their attitudes. They tend to vote in accordance with their autonomous responsibilities rather than mobilized. The casual reason is that they remind their political efficacy rather than civic obligation while they decide to vote. In addition, it was found that there are no relationships between intentions to vote and patterns of voting behavior of university students. Moreover, there are no differences in the patterns of voting behavior between Chulalongkorn University students and Dhurakijpundit University students.

ภาควิชา ..... การปกครอง  
สาขาวิชา ..... การปกครอง  
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... รังสิมา พิภพเพ็ญ  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พ.ร.ส. พ.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้ความรู้ แนวความคิด คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ และสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เขียนตลอดมา ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตอนารักษ์ ที่ได้กรุณา รับ เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ กรุณาชี้แนะและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งผู้เขียนได้นำไปใช้ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณ ดร.สายทิพย์ สุคติพันธุ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำบางประการ ในการทำวิทยานิพนธ์ คุณ ยุพดี ทิยาพันธุ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำ และพิมพ์วิทยานิพนธ์ คุณ นิสิต จันทรสมวงศ์ คุณ พยงค์ อัสวาทิชนต์ และคุณ ไอริสสา ไอราวัดวัฒน์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้ความสะดวกและให้กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา และขอขอบคุณที่ ๆ นื่อง ๆ รัฐศาสตร์ และอีกหลายท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนาม ในที่นี้ได้หมดที่ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยสุรนิจบัตติคดี ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุน บางส่วนในการทำวิจัย และให้เวลาบางส่วนแก่ผู้เขียนในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความนำ.....	1
สภาพปัญหา.....	4
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	12
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	13
สมมุติฐานในการวิจัย.....	14
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์ เฉพาะ.....	18
ลำดับการ เสนอ เรื่อง.....	19
2 แนวความคิดและผลงานที่เกี่ยวข้อง.....	20
ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล.....	30
ผลการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในไทย.....	37
3 ระเบียบวิธีในการวิจัย.....	58
การ เลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	58
การสร้าง เครื่องมือในการวิจัย.....	60
การทดสอบแบบสอบถาม.....	62
การรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64



บทที่	หน้า
4	
ทัศนคติและพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนักศึกษาไทย ที่มีต่อการเลือกตั้งทั่วไป 27 ก.ค. 2529.....	66
ความหมายของทัศนคติ.....	66
ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 27 ก.ค. 2529 ของนักศึกษาไทย.....	68
ปัจจัยประชากร ฐานะทาง เศรษฐกิจ-สังคมกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้ง ทั่วไป 27 ก.ค. 2529 ของนักศึกษา.....	72
พฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป 27 ก.ค. ของนิสิตนักศึกษา.....	79
ปัจจัยทาง เศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไป 27 ก.ค. 2529 ของนิสิตนักศึกษา.....	81
ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมของการลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง.....	86
5	
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษา.....	92
ความตั้งใจกับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	96
ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา.....	103
ทัศนคติที่มีต่อสถาบันการเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษา.....	104
ทัศนคติที่มีต่อบทบาทและพฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นิสิตนักศึกษา.....	110
ทัศนคติต่อรัฐบาลของนิสิตนักศึกษา.....	112
ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง.....	118
6	
แบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษา.....	121
เหตุผลของการไปลงคะแนนเสียงของนิสิตนักศึกษา.....	122
เหตุผลของการไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	128

บทที่	หน้า
แบบแผนของการไปลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง : การมีส่วนร่วม	
ทางการเมืองโดยถูกระดมกับความสำนึกของตนเอง .....	132
ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง	
กับทัศนคติทางการเมือง .....	138
ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการลงคะแนน เสียงกับความตั้งใจ	
ในการลงคะแนน เสียง .....	141
ความแตกต่างของแบบแผนการลงคะแนน เสียงเลือกตั้งระหว่าง	
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ .....	142
7 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ .....	146
ผลการวิจัย .....	148
ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย .....	157
บรรณานุกรม .....	163
ภาคผนวก .....	172
ประวัติผู้เขียน .....	191

4.10	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุรกิจ บัณฑิตย.....	89
5.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ.1976.....	95
5.2	ความตั้งใจจำแนกตามสถาบันการศึกษา สาขาวิชา เพศ ฐานะ เศรษฐกิจของนิสิตนักศึกษา.....	101
5.3	ความแตกต่างของความตั้งใจในการเลือกตั้งของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยสุรกิจบัณฑิตย.....	102
5.4	ร้อยละและค่าเฉลี่ยของคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อสถาบันการ เลือกตั้งของนิสิตนักศึกษา.....	107
5.5	ทัศนคติต่อสถาบันการเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามสถาบัน การศึกษา เพศ สาขาวิชา ฐานะทางเศรษฐกิจ.....	108
5.6	ร้อยละและค่าเฉลี่ยของคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อบทบาทและ พฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนิสิตนักศึกษา.....	111
5.7	ทัศนคติที่มีต่อบทบาทและพฤติกรรมของ ส.ส.ของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถาบันการศึกษา สาขาวิชา เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ.....	113
5.8	ร้อยละและค่าเฉลี่ยของคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อรัฐบาล ของนิสิตนักศึกษา.....	114
5.9	ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลของนักศึกษา จำแนกตามสถาบัน สาขาวิชา เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ.....	115
5.10	ความแตกต่างของทัศนคติทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษามหาวิทยาลัยสุรกิจบัณฑิตย.....	117
5.11	ทัศนคติทางการเมืองกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	119

6.1	ร้อยละของเหตุผลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	124
6.2	เหตุผลของการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำแนกตามสถาบัน การศึกษา สาขาวิชา เพศ และฐานะทางเศรษฐกิจ.....	127
6.3	ร้อยละของเหตุผลที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	129
6.4	เหตุผลของการไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจำแนกตามสถาบัน การศึกษา สาขาวิชา เพศ และฐานะ เศรษฐกิจ.....	131
6.5	ร้อยละของแบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของนิสิตนักศึกษา.....	135
6.6	แบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจำแนกตามสถาบัน การศึกษา สาขาวิชา เพศ ฐานะ เศรษฐกิจ.....	137
6.7	ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กับทัศนคติทางการเมือง.....	140
6.8	ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับ ความตั้งใจในการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	142
6.9	ความแตกต่างของแบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระหว่าง นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์.....	143

## สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความนิยมต่อพรรคและผู้สมัครกับ การตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้ง.....	27
2.2	แสดงตัวแบบสาเหตุของการตัดสินใจเลือกตั้ง.....	28
2.3	ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม.....	34
2.4	ผลกระทบโดยอ้อมของปัจจัยภายนอกที่มีต่อพฤติกรรม.....	36